LAUSUNTO

17.11.2023

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNTA

(Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Tav@eduskunta.fi.)

Viite: **Lausuntopyyntö (HE 26/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta.**

Suomen Kaasuyhdistys kiittää lausuntopyynnöstä. Ohessa Suomen Kaasuyhdistyksen lausunto. Lausunnon sisältö tiivistettynä on se, että e**i ole tarkoituksenmukaista lisätä olemassa olevien kaasun jakeluverkostojen kuluja.** Kaasuverkkoihin kohdistuva kulurakenteen kasvattaminen siirtyy markkinatalouden lakien mukaan myös kuluttajarajapinnan maksettaviksi.

Kaasun käyttö vuositasolla tarkasteltuna on Venäjän hyökkäyssodan luoman hetkellisen maakaasun maahantuonnin epäjatkuvuuskohdan johdosta pudonnut tasolta 25 TWh (2022) tasolle 11 TWh (2023). Kaasun käytön alenema aiheutui käytännössä kaasun toimitusvajeen aiheuttamasta huomattavasta markkinahinnan noususta läpi Euroopan, joka näkyi myös Suomessa niin kaasuyhtiöiden hankintahinnoissa kuin myös loppuasiakkaiden kuluttajahinnoissa. Kaasua käyttävien tahojen oli niin saatavuudessa koetun niukkuuden, kuin myös siitä johtuvan korkean hankintahinnan johdosta leikattava kaasun kulutustaan tai siirryttävä vaihtoehtoisiin polttoaineisiin. On syytä myös muistaa ja mainita, että kaasuala ei saanut valtiolta vastaavaa vastaantuloa korkeiden hintojen asiakaskompensointiin, kuin sähköala sai.

Kaasuala on kuitenkin reagoinut hyvin ja nopeasti muutokseen. Tällä hetkellä kaasun saatavuus käyttöön otettujen LNG-terminaalien kautta on hyvällä tasolla. Kaasun markkinahinnat ovat palautuneet edellä mainittua sotaa edeltävällä tasolle, ja hinnoittelu asiakkaiden suuntaan on markkinaehtoista. Maakaasun kysyntä verkostojen kautta on vakiintunut tasolleen ja on vuoden 2023 aikana ollut jopa kasvussa. Kaasun kokonaiskulutus kasvaa tällä hetkellä pääasiassa kaasuverkostojen ulkopuolella käytettävän LNG:n ja biokaasun myötä. Tulevaisuudessa vedyn sekä siitä jalostettavan synteettisen metaanin oletetaan edelleen kasvattavan kaasun käyttöä.

KORJAUSPYYNNÖT

Kaasun siirto- tai jakeluverkkoihin ei ole Suomen Kaasuyhdistyksen mielestä järkevää kohdistaa lisäkustannuksia nykytasoon verrattaessa. Vaikkakin kyseisessä lakiesityksessä puhutaan verrattain pienistä korotuksista ja euromääristä, asia on enemmän periaatteellinen ja antaa alan kehitystä silmällä pitäen haitallisen signaalin joka tapauksessa. Lakiesityksen osalta tulisi maakaasuverkkomaksun osalta pitäytyä nykyisellä kulutasolla tai pyrkiä jopa alentamaan sitä. Ei siis tulisi toteuttaa ehdotettuja maakaasuverkkomaksujen korotuksia. Vaihtoehtoisena toimintamallina esitetään, että tulisi harkita valvonnan keventämistä jakeluverkoille ja sitä kautta alentaa Energiaviraston kustannuksia, koska toistaiseksi

jakeluverkkojen kautta tapahtuvan kaasun käyttö on niin merkittävästi alentunut ja myös maksukyky heikennyt.

Suomen Kaasuyhdistys ry

Markku Tommiska
toimitusjohtaja